

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 9Co/37/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5112208468
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 05. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ladislav Mejstřík
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2013:5112208468.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu JUDr. Ladislava Mejstříka a členov senátu JUDr. Jany Kotrčovej a JUDr. Jána Burika, v právnej veci navrhovateľky: N. K., nar. X. XX. XXXX, bytom J., B. X, zastúpenej Mgr. Ing. Miroslavom Babelom, advokátom so sídlom O. K., R. XX/XX proti odporcom: v rade 1/ ŠUBERT S, s.r.o., so sídlom Žilina, Kálov 353/9, IČO: 35 921 323, zastúpenému Advokátska kancelária, s.r.o., so sídlom Žilina, V. Tvrdého 17, v rade 2/ MILUNI group, s.r.o., so sídlom Kysucké Nové Mesto, Belanského 1345, IČO: 36 391 395, zastúpenému JUDr. Emíliou Muškovou, advokátkou so sídlom C. G. M., G. A. XXX, o zrušení rozhodcovského rozsudku, na odvolanie navrhovateľky a odporcu v rade 1/ proti rozsudku Okresného súdu Žilina, č.k. 8C/48/2012-87 zo dňa 11. 6. 2012, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu vo výroku (I.) o zrušení rozhodcovského rozsudku č.k. RRS 2011/18 zo dňa 7. 2. 2012, (II.) o odklade vykonateľnosti rozhodcovského rozsudku č.k. RRS 2011/18 zo dňa 7. 2. 2012, (III.) o zamietnutí žaloby voči odporcovi v rade 2/ MILUNI group, s.r.o., p o t v r d z u j e .

Vo výrokoch o trovách konania (IV., V.) rozsudok okresného súdu m e n í tak, že navrhovateľke p r i z n á v a náhradu trov právneho zastúpenia v sume 378,97 Eur a iné trovy v sume 530,66 Eur, ktoré j e p o v i n ň ý zaplatiť odporca v rade 1/ na účet advokáta Mgr. Ing. Miroslava Babelu, v lehote 3 dní.

Odporcovi v rade 2/ náhradu trov n e p r i z n á v a .

Žiadnemu z účastníkov náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom Okresný súd Žilina zrušil rozhodcovský rozsudok č.k. RRS 2011/18 zo dňa 7. 2. 2012 vydaný Zuzanou Račkovou rozhodcom Rozhodcovského súdu v Žiline, V. Tvrdého 17, v právnej veci žalobca ŠUBERT S, s.r.o. so sídlom Žilina, Kálov 353/9, IČO: 35 921 323 proti žalovanému N. K., nar. X. XX. XXXX, bytom J., B. 6. Zároveň súd odložil vykonateľnosť napadnutého rozhodcovského rozsudku až do právoplatnosti rozhodnutia súdu v tomto konaní. Voči odporcovi v rade 2/ žalobu zamietol a o trovách prvostupňového konania rozhodol tak, že odporca v rade 1/ je povinný zaplatiť navrhovateľke k rukám jej právneho zástupcu náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 309,93 Eur a náhradu iných trov konania vo výške 331,50 Eur, v lehote 3 dní od právoplatnosti. Odporcovi v rade 2/ priznal náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 132,64 Eur a povinnosť zaplatiť ich uložil navrhovateľke, v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Rozhodnutie vo veci samej zdôvodnil prvostupňový súd s poukazom na ustanovenia zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní, § 14 Zákonníka práce, keď konštatoval, že na vydanie rozhodcovského rozsudku zo dňa 7. 2. 2012 Rozhodcovský súd v Žiline so sídlom Žilina, Vojtecha Tvrdého 17, nemal právomoc, nakoľko rozhodcovskú doložku obsiahnutú v dohode o zmene pracovných podmienok zo

dňa 13. 10. 2011 a 3. 11. 2011, na základe ktorej spory medzi účastníkmi budú rozhodované v rozhodcovskom konaní uvedeného súdu, považoval za neplatnú. Navyše prvostupňový súd za dôvod zrušenia rozhodcovského rozsudku považoval aj zaujatosť rozhodcu, keď spoločníkom odporcu v rade 2/ ako zriaďovateľa rozhodcovského súdu, je konateľ advokátskej kancelárie zastupujúcej odporcu v rade 1/, ktorý zároveň vypracoval dodatky o zmene pracovných podmienok (navrhovateľa a odporcu v rade 1/).

O trovách konania rozhodol súd podľa § 142 ods. 1 O.s.p. a navrhovateľke, resp. odporcovi v rade 2/ priznal náhradu trov ako úspešným účastníkom v konaní. Navrhovateľke však nepriznal náhradu trov uplatnených v súvislosti s konaním pred rozhodcovským súdom. Uplatnené trovy právneho zastúpenia súd posudzoval v zmysle vyhlášky č. 655/2004 Z.z.. Voči odporcovi v rade 2/ súd žalobu zamietol z toho dôvodu, že nebol účastníkom konania pred rozhodcovským súdom, aj keď je jeho zriaďovateľom. Účastníkmi konania pred súdom sú strany totožné v konaní pred rozhodcovským súdom.

Proti tomuto rozsudku podali, v zákonom stanovenej lehote, odvolanie navrhovateľka a odporca v rade 1/.

Navrhovateľka prostredníctvom zástupcu žiadala, aby odvolací súd zmenil výrok, ktorým zamietol návrh smerujúci proti odporcovi v rade 2/ a tohto zaviazal spoločne a nerozdielne spolu s odporcom v rade 1/ k náhrade všetkých uplatnených trov. Prvostupňový súd pri zamietnutí nárokov uplatnených voči odporcovi v rade 2/ vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci. Stály rozhodcovský súd nemá právnu subjektivitu, pričom účastníkmi konania o zrušenie rozhodcovského rozsudku mali byť všetci, do koho práv a povinností zasiahlo napadnuté rozhodcovské rozhodnutie. Keďže Stály rozhodcovský súd nemá právnu subjektivitu, všetky poplatky sú príjmom zriaďovateľa. Tento je potom priamo majetkovo zainteresovaný na priebehu a výsledku rozhodcovského konania pred rozhodcami tohto súdu. Pretože prvostupňový súd správne rozhodol o zrušení napadnutého rozhodcovského rozsudku, možno z toho dovodiť, že rozhodcovským konaním bolo nezákonným spôsobom zasiahnuté do majetkových práv navrhovateľky, keďže s jej účasťou v rozhodcovskom konaní boli spojené náklady. Účastníkom konania o zrušenie rozhodcovského rozsudku by tak podľa navrhovateľky mal byť aj zriaďovateľ, ktorý by niesol právnu zodpovednosť za činnosť rozhodcovského súdu a jeho rozhodcov, najmä za ich pochybenia a nezákonné postupy. Navrhovateľka tiež žiadala zmeniť výrok o trovách konania a priznať všetky ňou uplatnené trovy, teda aj tie, ktoré súviseli s konaním pred rozhodcovským súdom. Jedná sa o námietku o nedostatku právomoci, za ktorú zaplatila poplatok 199,16 Eur, ako aj trovy právneho zastúpenia s konaním pred rozhodcovským súdom spojené. V prípade, že by odvolací súd výrok o zamietnutí návrhu smerujúceho voči odporcovi v rade 2/ považoval za správny, odvolateľka žiadala, aby o trovách tohto účastníka rozhodol súd v zmysle § 150 ods. 1 O.s.p. a náhradu trov mu nepriznal z dôvodov hodných osobitného zreteľa, spočívajúcich predovšetkým v majetkovej situácii navrhovateľky, ako aj tým, že uplatnené trovy sú len účelové, pretože zástupkyňa odporcu v rade 2/ je zároveň rozhodkyňou rozhodcovského súdu.

Odporca v rade 1/ vo svojom odvolaní uviedol, že prvostupňový súd nesprávne právne posúdil existenciu právomoci rozhodcovského súdu konať v danej veci. Odvolateľ nesúhlasil so záverom súdu, že rozhodcovské súdy nemajú právo rozhodovať nároky, ktoré vznikli z pracovného pomeru. Pokiaľ zákon o rozhodcovskom konaní upravuje rozhodovanie majetkových sporov vzniknutých v tuzemských a medzinárodných obchodnoprávných a občianskoprávných vzťahoch, ak je miestom rozhodcovského konania Slovenská republika, tak má právomoc prejednať aj pracovnoprávne vzťahy, ktoré sú súčasťou občianskoprávného vzťahu. Nárok na náhradu škody je teda nárokom občianskoprávnym. Ani v § 1 ods. 3 zákona o rozhodcovskom konaní nie je vymedzené, že takéto spory sa rozhodovať nemôžu. V tejto súvislosti potom žiadal zmeniť aj výrok o trovách konania a priznať mu ich náhradu ako úspešnému účastníkovi v konaní.

K podanému odvolaniu sa prostredníctvom zástupcu vyjadril odporca v rade 2/, ktorý uviedol, že rozhodnutie prvostupňového súdu, ktorým voči nemu návrh zamietol, považuje za správne, pričom zodpovednosť za vymedzenie okruhu účastníkov konania nesie v plnom rozsahu navrhovateľka, resp. jej zástupca. Dôvody, ktoré uviedla navrhovateľka v odvolaní, sú právne irelevantné a skôr poukazujú na určitú neznalosť právnych predpisov, ktoré upravujú takýto druh konania. Odporca v rade 2/ navrhol, aby odvolanie navrhovateľky považoval súd za nedôvodné, ňou napadnuté výroky rozsudku prvostupňového súdu potvrdil a zároveň priznal odporcovi v rade 2/ náhradu trov odvolacieho konania vo výške 82,85 Eur.

Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal vec v rozsahu mu danom ust. § 212 ods. 1 O.s.p. a postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. rozsudok prvostupňového súdu v napadnutých

výrokoch (I., II., III.) v zmysle § 219 O.s.p. ako vecne správny potvrdil. Vo výrokoch (IV., V.) o trovách konania rozsudok prvostupňového súdu podľa § 220 O.s.p. zmenil tak, ako je uvedené vo výrokovej časti.

Ako vyplynulo zo spisu a vykonaného dokazovania prvostupňovým súdom, predmetom konania bolo zrušenie rozhodcovského rozsudku č.k. RRS 2011/18 vydaného rozhodcom Rozhodcovského súdu v Žiline. Rozhodcovský súd začal konať vo veci náhrady škody uplatňovanej podľa ustanovení Zákonníka práce, pričom svoju právomoc odvodil od rozhodcovskej doložky dojednanej medzi účastníkmi v dohode o zmene pracovných podmienok zo dňa 13. 10. 2011, resp. 3. 11. 2011. V uvedenej pracovnej zmluve, resp. dohode o zmene pracovných podmienok, je uvedené, že o sporoch, ktoré medzi účastníkmi vzniknú z tohto právneho vzťahu, sa rozhodne v rozhodcovskom konaní pred Rozhodcovským súdom v Žiline. V. Tvrdého 17, ktorého zriadenie, štatút a rokovací poriadok boli zverejnené v Obchodnom vestníku č. 207A z 27. 10. 2008. Na základe návrhu spoločnosti ŠUBERT S, s.r.o. proti označenému odporcovi N. K., začal rozhodcovský súd konanie o zaplatenie 1 205,- Eur s príslušenstvom. Po vznesení námietky zo strany odporkyne, že predmetná vec nemôže byť prejednaná rozhodcovským súdom pre nedostatok právomoci, vydal rozhodcovský súd uznesenie zo dňa 7. 2. 2012, ktorým námietku zamietol. Zároveň tiež rozhodol o tom, že nie je vo veci zaujatý a následne vydal rozhodcovský rozsudok č.k. RRS 2011/18 zo dňa 7. 2. 2012. Týmto rozsudkom zaviazal odporkyňu zaplatiť navrhovateľovi 1 205,- Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,25 % ročne, ako aj uložil povinnosť uhradiť navrhovateľovi trovy konania. V odôvodnení rozhodcovského rozsudku uviedol, že pri rozhodovaní vychádzal z ustanovení Zákonníka práce, § 179 až § 181, resp. § 182 až § 184. Odporkyňa ako pracovníčka s dohodou o hmotnej zodpovednosti zodpovedá za vzniknutú škodu, resp. za škodu zodpovedá aj titulom všeobecnej zodpovednosti.

Vychádzajúc z takto zistených skutočností postupoval prvostupňový súd správne, keď skúmal existenciu právomoci rozhodcovského súdu na konanie o náhradu škody vzniknutej z pracovnoprávneho vzťahu. V tomto smere vykonal dostatočné dokazovanie a prijal správny právny záver. Vymedzenie právomoci rozhodcovského súdu je dôležité aj pre posúdenie platnosti rozhodcovskej zmluvy (doložky). Je zrejmé, že rozhodcovská zmluva, ktorou sa dojednať rozhodovanie takého sporu, ktorý nemôže rozhodcovský súd prejednávať, je neplatná. Podľa právnej úpravy uvedenej v zákone o rozhodcovskom konaní, možno v rozhodcovskom konaní rozhodovať spory (§ 1 ods. 1 písm. a/) majetkové, vzniknuté z občianskoprávných a obchodnoprávných vzťahov. Z platnej úpravy je teda zrejmé, že v rozhodcovskom konaní nebude možné prejednávať spory (a to ani tie, ktoré majú majetkovú povahu) vyplývajúce z pracovnoprávných vzťahov. Uvedené je možné dovodiť z § 1 ods. 2 Občianskeho zákonníka, kde je uvedené, že Občiansky zákonník upravuje majetkové vzťahy fyzických a právnických osôb, majetkové vzťahy medzi týmito osobami a štátom, ako aj vzťahy vyplývajúce z práva na ochranu osôb, pokiaľ tieto občianskoprávne vzťahy neupravujú iné zákony. Pôsobnosť v pracovnoprávných vzťahoch je vymedzená v § 1 Zákonníka práce, kde je uvedené, že upravuje individuálne pracovnoprávne vzťahy v súvislosti s výkonom závislej práce fyzických osôb pre právnické osoby alebo fyzické osoby a kolektívne pracovnoprávne vzťahy. V zmysle odseku 4 ak tento zákon v prvej časti neustanovuje inak, vzťahujú sa na právne vzťahy podľa odseku 1 všeobecné ustanovenia Občianskeho zákonníka. Vzhľadom na uvedené zákonné ustanovenia aj odvolací súd má za to, že rozhodcovský súd nemôže prejednať a rozhodnúť spor vzniknutý z pracovnoprávných vzťahov, pokiaľ takýto spor rieši Zákonník práce, čo v danom prípade je zrejmé, keďže náhradu škody z pracovnoprávneho vzťahu riešia ustanovenia Zákonníka práce a nepostupuje sa podľa Občianskeho zákonníka. V takomto prípade v zmysle § 14 Zákonníka práce spory medzi zamestnancom a zamestnávateľom o nároky z pracovnoprávných vzťahov prejednávajú a rozhodujú súdy. Ani dohodou nie je potom možné založiť právomoc rozhodcovského súdu, keď tieto môžu prejednávať iba spory z obchodnoprávných a občianskoprávných vzťahov, nie spory z pracovnoprávných vzťahov. Z uvedených dôvodov potom odvolací súd výroky rozsudku prvostupňového súdu (I., II., III.) potvrdil, pričom s odôvodnením týchto výrokov sa stotožňuje a na závery prvostupňového súdu v zmysle § 219 ods. 2 O.s.p. poukazuje. Za správne pritom považuje aj zamietnutie návrhu smerujúceho voči označenému odporcovi v rade 2/ (zriaďovateľovi rozhodcovského súdu), pretože tento nebol účastníkom konania pred rozhodcovským súdom a ani sa ho rozhodnutie nijakým spôsobom netýka.

Odvolací súd však iným spôsobom posúdil nároky účastníkov na náhradu trov konania. Prvostupňový súd priznal navrhovateľovi ako úspešnému v konaní náhradu trov právneho zastúpenia, avšak len za trovy vzniknuté v konaní pred všeobecným súdom. Odvolací súd má za to, že v danom prípade mu

prináleží aj náhrada trov vynaložených v konaní pred rozhodcovským súdom, pretože o právomoci tohto súdu a výstupu jeho konania (rozhodcovského rozsudku) sa rozhodovalo v tomto konaní, a preto odvolací súd okrem náhrady trov právneho zastúpenia, ktoré priznal prvostupňový súd vo výške 309,93 Eur za úkony právnej služby príprava a prevzatie zastúpenia dňa 13. 12. 2011, písomné podanie na súd dňa 29. 2. 2012 a zastupovanie na pojednávaní dňa 11. 6. 2011, priznal úkon aj za písomné podanie na súd (rozhodcovský) zo dňa 5. 1. 2012 vo výške 61,41 Eur a režijného paušálu 7,63 Eur a pri náhrade iných trov konania okrem sumy priznanej prvostupňovým súdom vo výške 331,50 Eur za zaplatený súdny poplatok priznal aj náhradu za zaplatený poplatok rozhodcovskému súdu v súvislosti so vznesenou námietkou nedostatku právomoci vo výške 199,16 Eur. O týchto trovách rozhodol súd podľa § 142 ods. 1 O.s.p. vzhľadom na úspech navrhovateľa v konaní. Uvedené trovy považoval súd za účelovo vynaložené, pričom podľa § 137 O.s.p. trovy konania predstavujú najmä hotové výdavky účastníkov a ich zástupcov, včítane súdneho poplatku ..., čo znamená, že okrem tam uvedených trov to môžu byť iné trovy, ktoré však vznikli práve v súvislosti s uplatnením nároku na súde. Výšku trov právneho zastúpenia súd priznal v súlade s vyhláškou č. 655/2004 Z.z., pričom ako už bolo vyššie uvedené, trovy právneho zastúpenia predstavujú 4 úkony (§ 14) s výškou podľa § 10 a s priznaním režijného paušálu podľa § 16 citovanej vyhlášky. Cestovné súd priznal podľa § 15 písm. a/ v spojení s § 16 ods. 4 citovanej vyhlášky v sume 16,20 Eur za cestu Považská Bystrica - Žilina a späť s použitím vlastného motorového vozidla a náhradu za stratu času podľa § 17 ods. 1 vyhlášky v sume 25,42 Eur (2 polhodiny po 12,71 Eur). Pri posúdení trov odporcu v rade 2/ odvolací súd taktiež zmenil výrok prvostupňového súdu s tým, že tomuto účastníkovi náhradu trov prvostupňového konania nepriznal, hoci v konaní bol úspešný a náhrada trov by mu prináležala (nárok voči nemu súd zamietol). V tomto prípade odvolací súd aplikoval ust. § 150 ods. 1 O.s.p. a z dôvodov hodných osobitného zreteľa náhradu trov nepriznal. Aplikácia tohto ustanovenia prichádza do úvahy v prípadoch, keď sú naplnené všetky predpoklady na priznanie náhrady trov konania, avšak súd dospeje k záveru, že sú tu dôvody zvláštneho zreteľa, pre ktoré náhradu trov celkom alebo sčasti neprizná. Tieto môžu spočívať jednak v okolnostiach danej veci, ako i v okolnostiach na strane účastníkov konania. Odvolací súd mal za to, že tento účastník konania ako zriaďovateľ Stáleho rozhodcovského súdu a tvorca jeho štatútu, ktorý v § 3 obsahuje vecnú pôsobnosť Stáleho rozhodcovského súdu, aj keď nie je účastník konania, je svojím spôsobom zodpovedný (personálne obsadenie Stáleho rozhodcovského súdu) za výsledok konania, v ktorom bol zrušený rozsudok tohto súdu. Do úvahy pri rozhodovaní o trovách konania bral odvolací súd aj sociálne pomery účastníkov, keď má za to, že nepriznanie náhrady trov konania odporcovi v rade 2/ v spore nepredstavuje pre neho také ekonomické dopady, ktoré by sa nepriaznivo prejavili v jeho hospodárskej činnosti. Z týchto dôvodov potom odporcovi v rade 2/ náhradu trov prvostupňového konania nepriznal. Vo vzťahu k odporcovi v rade 1/ súd za použitia ust. § 142 ods. 1 O.s.p. ako neúspešnému účastníkovi v spore náhradu trov nepriznal.

O trovách odvolacieho konania rozhodol súd podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s ust. § 142 ods. 2 O.s.p., resp. s použitím ust. § 150 ods. 1 O.s.p. a žiadnemu z účastníkov náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Navrhovateľ pri rozhodovaní vo veci samej v odvolacom konaní úspešný nebol, čiastočne bol úspešný pri rozhodovaní o trovách prvostupňového konania, súd mu preto v zmysle § 142 ods. 2 O.s.p. náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Odporca v rade 1/ vo veci úspech nemal, preto mu náhrada trov neprináleží. Odporca v rade 2/ bol úspešný v odvolacom konaní, tu však odvolací súd opäť aplikoval ust. § 150 ods. 1 O.s.p. a z obdobných dôvodov ako v prvostupňovom konaní náhradu trov odporcovi v rade 2/ z dôvodov hodných osobitného zreteľa nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e j e** prípustné.